

Cseppek mindenhol – történet az 1965-ös gútai árvízről

A kellemes meleg nyári napok! Egy gyereknek ez a minden, ez a szabadság. Élvezi az életet, a gondatlan gyerekeveket. Ideje nagy részében azon töpreng, hogy éppen milyen csalafintaságot csináljon. Reggelenként korán kipattan az ágyából, és igyekszik a dolgára: szórakozni. Néha barátaival, néha maga is kitalál egy-két huncutságot.

S ezekben a kellemes években mennyi újat lehet kipróbálni, mennyi csalafintaságot lehet kieszelni! Persze, ha engedik. Egy-egy felnőttet még meg tud győzni egy kisgyermek, de egy árvizet...

Egy árvíznek hiába könyörög, hiába esik előtte térdre, hiába mondja, hogy „Ez az otthonom, ez az a hely, ahol a gyerekkoromat szeretném tölteni, ahol még annyi mindent szeretnék kipróbálni, ahova annyira kötődöm... ez a hazám” – a víz nem tágít. Sem ima, sem könyörgés hallatán nem kegyelmez.

S akkor jönnek ők: az idegenek. Ezernyi gondolat és kérdés kavargatja a kisgyerek fejében: kik ezek? miért jöttek? miért pakolják össze a dolgaimat? miért csinálják ezt? miért visznek el? miért fosztanak meg attól, hogy gyerekként abban a városban élhessek, amit annyira szeretek? Miért...?

Oly váratlanul vittek el, igazán szólhattak volna előre. Még egy utolsó pillantást vettem volna a kedvenc búvóhelyemre. Jó alaposan megnéztem volna, utoljára. A barátaimtól is elköszöntem volna. Vajon mikor láthatom őket újra? Út közben a busz ringása elaltat. Egy erdő mélyén húzódó, kicsi, elhagyatott búvóhelyről álmodok. A fák ágain keresztül átszűrődik a napfény és megvilágítja a helyet, hogy jobban lássam. Ekkor ismertem fel, hogy az az én búvóhelyem.

~ Érzed, hogy történik, mielőtt még valóban végbement volna. A gát mintha menne össze, de valójában a víz növekszik. Egyszer csak a gát eléri azt a pontot, amikor feladja, megadja magát a víznek, az pedig kegyetlenül elmosza. Jön a víz gyors ütemben, csendesesen... settenkedik. Kényszerít arra, hogy menekülj. Veszélyes. Magával visz mindent, ami útjában áll. Megragadja és markába szorítja a vele szembe jövő házakat. ~

Amikor felébredek – bárcsak ne tettem volna –, egy ismeretlen helyen találok magam, idegenekkel körülvéve. A barátaim sehol. Dimbes-dombos vidéken tettek ki, hegyek-völgyek vesznek körül. Némelyik hegyoldalon visszatükröződik a napfény. Gyönyörű látvány, az emberek gondoskodók, néha talán túl kedvesek is.

- Éhes vagy?

- Fáradtnak nézel ki.

- Kérsz vizet?

- Jól vagy?

Rengeteg kérdést intéznek felém. Nem tudok mindenre válaszolni, így inkább felteszem a kérdést, ami oly régóta foglalkoztat:

- Hol vagyok? – pislogva néznek rám. Tán rosszat kérdeztem?

Az első egy-két hétben még jól is éreztem magam. Futkároztam, iskolába jártam, új barátaimmal játszottam. Egy külső szemlélő talán azt mondta volna, hogy mentálisan jól feldolgoztam a történeteket – nem lett volna teljesen igaz. Az igazság az, hogy elfogadtam, ami történt és a jelent. Viszont a honvágy is nagy robajjal tört rám. Hiába tárult a szemem elé a gyönyörű táj, a számomra idegenek hiába törődtek velem, hiába szereztem új barátokat... Minden más volt, mint otthon. Még a levegő is más volt. A szívem egy darabja is hiányzott. Teltek a napok, múltak a hetek, repkedtek a hónapok. Egyszer csak jött a hír: hazamehetek. Haza! Végre visszamehetek a megszokott környezetembe, a bűvőhelyemre! A szülőhelyemre. Viszontláthatom szüleimet és barátaimat. Nem mondom, hogy szomorú voltam, nem mondom, hogy rosszul éreztem magam a hegyekben. De minden milyen más lett volna otthon. És most hazamehetek! Haza!

Másnap már korán reggel kint álltam az útszélen, és kis sáros csizmámban vártam a buszt, ami hazavitt a régi otthonomba. Az úton különböző gondolatok röpködtek a fejemben: „Mit fogok először csinálni? Talán meg kellene nézni a házat? Talán a bűvőhelyet? Vagy a szomszédokat? A barátaimat meglátogatni? Ah, csak szépen sorjában... kezdem a szüleimmel – ők lesznek rám a legbüszkébbek: hisz nőttem 4 centit!”

Megérkeztem. Minden olyan más volt. Az emberek ugyanazok voltak. A házak, a környezet megváltozott. Az emberek összefogtak és buzgón, hangyaszorgalommal dolgoztak. A barátaim megváltoztak: megnőttek és megkomolyodtak. Egy dolog viszont nem változott: a szüleim iránt érzett szeretetem, amit ők is viszonoztak. Lassacskán felfedeztem az ismerős, de számomra egyben idegen környezetet. Már csak egy dolog maradt hátra: a bűvőhelyem. Alig vártam, hogy újra láthassam, hogy újra játszhatok benne. Sietve futottam le a kedvenc helyemre. Néhol meg-megbotlottam egy-egy buckában – ezek is újak voltak. A futástól gyorsabban lélegeztem, de ez zavart a legkevésbé. Már a fedezékem közelében voltam, amikor megtorpantam. Nem hittem a szememnek. Sár. Mindenhol sár és egy kevés víz. A bűvőhelyemnek hűlt helyét leltem. Jól látok? Megdörzsöltem a szemem, és az arcomon könnycseppek csordultak végig.

Kiss Réka

15 éves

Křížna 48, 946 03 Kolárovo

Törvényes képviselő: Kiss Beáta